

មជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជា

BMI0026

សម្ភាសន៍ជាមួយឈ្មោះ សុខ ឡាន ភេទប្រុស អាយុ៥៣ឆ្នាំ
មុខងារជំនាន់ខ្មែរក្រហម“កងចល័ត”

មុខងារបច្ចុប្បន្ន“កសិករ”

ស្រុកកំណើតនៅភូមិតាកង ឃុំពុកតាសត ស្រុកសេរីសោភ័ណ ខេត្តបាត់ដំបង
រស់នៅភូមិវត្តចាស់ ឃុំម៉ាឡៃ ស្រុកម៉ាឡៃ ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ
ថ្ងៃទី១៥ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១០

សម្ភាសន៍ដោយ: សុខ វណ្ណៈ

០១:០៥:១៣

២៧ទំព័រ

វណ្ណៈ ជាដំបូងខ្ញុំសូមណែនាំខ្លួនថាខ្ញុំឈ្មោះសុខ វណ្ណៈមកពីមជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជា ។

ឡាន : បាទ ។

វណ្ណៈ ខ្ញុំមកនេះចឹងដឹងរឿងរ៉ាវនៅក្នុងស្រុកម៉ាឡៃហ្នឹង ចង់ដឹងពីជំនាន់ខ្មែរក្រហមរហូតមកដល់បច្ចុប្បន្ន
ថាតើមានរឿងរ៉ាវអ្វីកើតឡើងខ្លះ?

ឡាន : បាទ ។

វណ្ណៈ មានលក្ខណៈខុសប្លែកគ្នាយ៉ាងម៉េច?

ឡាន : បាទ ។

វណ្ណៈ ខ្ញុំចង់បានរឿងរ៉ាវទាំងអស់ហ្នឹងយកទៅសរសេរជាសៀវភៅ ដើម្បីឲ្យកូនក្មេងជំនាន់ក្រោយហ្នឹង
បានដឹងបានឮថា ពីមុនស្រុកម៉ាឡៃវាចេះ ឥឡូវវាចេះមានផ្លូវជាតិមានអីចឹង ហើយ១០ទៅ
២០ទៅ៣០ឆ្នាំទៀតម៉ាឡៃទៅជាយ៉ាងម៉េចវិញ ។ ចឹងយើងចង់ដឹងពីម៉ាឡៃដែលមានប្រវត្តិ
កកើតឡើងដើម្បីឆ្លុះបញ្ចាំងឲ្យក្មេងៗ បានដឹងបានឮណាពូណាស់ ។

ឡាន : បាទ ។

វណ្ណៈ ចឹងព័ត៌មានដែលខ្ញុំបានសម្ភាសន៍ជាមួយអ្នកហ្នឹង តើអ្នកអាចឲ្យខ្ញុំយកទៅសរសេរជាសៀវភៅឲ្យក្មេង
ជំនាន់ក្រោយបានដឹងបានឮតើអនុញ្ញាតទេ?

ឡាន : ទេ អាហ្នឹងស្រេចតែខាងហ្នឹងចុះ ។

វណ្ណៈ បាទ! ចឹងព្រមទាំងអីទេ បទសម្ភាសន៍ដែលខ្ញុំជាមួយអ្នកហ្នឹងអាចឲ្យយកជាព័ត៌មានបាន?

ឡាន : បាទ ។

វណ្ណៈ ចឹងពុំឈ្មោះអីដែរ?

ឡាន : ឈ្មោះសុផ ឡាន ។

វណ្ណៈ ត្រកូលអីគេទៅ?

ឡាន : ត្រកូលសុផ ឡាន ។

វណ្ណៈ ពូអាយុប៉ុន្មានហើយ?

ឡាន : អាយុ៥១ ។

វណ្ណៈ ប្រពន្ធពូ?

ឡាន : ប្រពន្ធឈ្មោះ ឌីម យ៉ឹម ។

វណ្ណៈ កាត់អាយុប៉ុន្មាន?

ឡាន : ៤១ ។

វណ្ណៈ ពូមានកូនប៉ុន្មាននាក់?

ឡាន : មានកូន៤នាក់ ។

វណ្ណៈ ស្រីប៉ុន្មានប្រុសប៉ុន្មាន?

ឡាន : សុទ្ធតែប្រុសទាំងអស់ ។

វណ្ណៈ ចឹងឪពុកពុំឈ្មោះអីដែរ?

ឡាន : ឪពុកខ្ញុំបង្កើតហ្នឹងខ្ញុំដាក់នាមត្រកូលឪពុកខ្ញុំហ្នឹងហើយ ។

វណ្ណៈ កាត់ឈ្មោះអី?

ឡាន : កាត់ឈ្មោះសុផហ្នឹងហើយ ។

វណ្ណៈ កាត់ឈ្មោះសុផ?

ឡាន : បាទ!ឈ្មោះ សុផហ្នឹងហើយ ខ្ញុំប្រើនាមត្រកូលយាយខ្ញុំហ្នឹងឈ្មោះនេះទេ ឈ្មោះគេហៅតា
សួរៗទេ សួរហ្នឹងគេហៅសួរ សុផហ្នឹងណាស់ ។

វណ្ណៈ ចឹងឪពុកពុំឈ្មោះសុផ?

ឡាន : បាទ ។

វណ្ណៈ ចឹងត្រកូលកាត់សួរ?

ឡាន : សួរ សុផ ប្រពន្ធកាត់ឈ្មោះជាណាស់ ។

វណ្ណៈ ចឹងខ្ញុំសួរឪពុកពូសិន ឪពុកពុំឈ្មោះ?

ឡាន : សុផ ។

វណ្ណៈ សុផ?

ឡាន: បាទ ។

វណ្ណ: ចិនសូរ សុង?

ឡាន: បាទ ។

វណ្ណ: ចិនមួយពូឈ្មោះអី?

ឡាន: ឈ្មោះ ឡៃ ។

វណ្ណ: ចិនត្រកូលកាត់ឈ្មោះអីឡៃទៅ?

ឡាន: ត្រកូលកាត់ឈ្មោះ គេហៅសុដា ឡៃហ្នឹងហើយ ។

វណ្ណ: សុដា ឡៃ?

ឡាន: បាទ ។

វណ្ណ: ចិនកាត់ទាំងពីរសព្វថ្ងៃនៅរស់ដែលប្តូរឃ្លាំងម៉េច?

ឡាន: កាត់អត់មាននៅរស់ដឹងស្រាប់ហើយ ។

វណ្ណ: កាត់ស្លាប់ដោយសារអី?

ឡាន : ស្លាប់ដោយសារជំងឺ ។

វណ្ណ: ជំងឺនរណា?

ឡាន : ជំងឺនរណាឡៃហ្នឹងប្រហែលជា១០ឆ្នាំជាង តែឡៃខ្ញុំស្លាប់យូរហើយតាំងពីខ្ញុំមិនទាន់ដឹងក្តី ។

វណ្ណ: ចិនមួយស្លាប់ឡៃហ្នឹងតែឡៃពុកស្លាប់យូរហើយ?

ឡាន: ឡៃពុកស្លាប់យូរហើយ ។

វណ្ណ: ចិនពូមានបងប្អូនបង្កើតប៉ុន្មាននាក់?

ឡាន : ខ្ញុំមានបងប្អូនបង្កើតទាំងអស់៤នាក់ ។

វណ្ណ: ស្រីប៉ុន្មានប្រុសប៉ុន្មាន?

ឡាន : ប្រុសតែខ្ញុំម្នាក់ ។

វណ្ណ: ចិនសព្វថ្ងៃបងប្អូនពូរស់នៅជុំគ្នាឬឃ្លាំងណា?

ឡាន : បងប្អូនខ្ញុំរស់នៅខាងស្វាយសព្វថ្ងៃ ។

វណ្ណ: នៅស្វាយទាំងអស់?

ឡាន: នៅស្វាយតែពីរនាក់ទេ មកនៅតាកង់ភូមិចាស់ហ្នឹងម្នាក់ ។

វណ្ណ: ចិននៅជំងឺនរណាខ្មែរក្រហមអត់មានបាត់បង់ទេ?

ឡាន : នៅរស់ទាំងអស់ ។

វណ្ណ: ចិនពូមានស្រុកកំណើតនៅណា?

ឡាំង : ខ្ញុំនៅតា គង់ហ្នឹងតែម្តង នៅភូមិតា គង់ហ្នឹងតែម្តង ។

វណ្ណ: ភូមិតាគង់?

ឡាំង: បាទ ។

វណ្ណ: ឃុំ?

ឡាំង: ឃុំកាលនោះគេដាក់ឃុំពុតតាសត ។

វណ្ណ: ឃុំពុត?

ឡាំង: ឃុំពុតតាសត ។

វណ្ណ: ពុតតាសត?

ឡាំង: បាទ ។

វណ្ណ: ស្រុក មិនមែនម៉ាឡៃទេ?

ឡាំង: អត់ទេ កាលនោះស្រុកពកធំ ។

វណ្ណ: បាទ?

ឡាំង: ភូមិពកធំនេះណាស់ ដូច្នោះមកហ្នឹងណាស់ ។

វណ្ណ: ស្រុកស្អីតេស្រុកមង្គលបូរីឬស្រុកអី?

ឡាំង: ស្រុកកាលនោះ ។

វណ្ណ: បាទ ។

ឡាំង: ស្រុកកាលនោះគេហៅស្រុកស្អីតនៃស្វាយយើងណាស់ សេរីសោភ័ណ្ឌ ។

វណ្ណ: សេរីសោភ័ណ្ឌ?

ឡាំង: បាទ ។

វណ្ណ: ខេត្ត?

ឡាំង : ខេត្តបាត់ដំបងដំនាន់នោះណាស់ ។

វណ្ណ: ចឹងបច្ចុប្បន្ននៅឃុំណា?

ឡាំង : បច្ចុប្បន្ននៅម៉ាឡៃ ។

វណ្ណ: នៅភូមិ?

ឡាំង: ភូមិវត្តចាស់ ។

វណ្ណ: ចឹងនៅហ្នឹងគេហៅវត្តចាស់?

ឡាំង: បាទ ។

វណ្ណ: ឃុំ?

ឡាន: យ៉ូម៉ាឡែដែរ ។

វណ្ណ: ស្រុកម៉ាឡែ?

ឡាន: បាទ ។

វណ្ណ: សព្វថ្ងៃពូប្រកបមុខរបរអ្វីដែរ?

ឡាន : ធ្វើស្រែនិងចំការ ។

វណ្ណ: ចឹងខ្ញុំចង់ដឹងថា ពេលរៀនណាមកដល់ក្នុងពេញនៅឆ្នាំ១៩៧៧ ពូមកនៅណាឬធ្វើអីទៅ
ណា?

ឡាន: កាលជំនាន់ហ្នឹងខ្ញុំនៅកងចល័ត ។

វណ្ណ: ៧៧?

ឡាន : កាល៧៧ខ្ញុំរត់ចូលមកព្រំដែនហ្នឹង ។

វណ្ណ: រត់ដោយសារអី?

ឡាន : រត់ដោយសារយួនដេញពីហ្នឹងមក ។

វណ្ណ: បាទ ។

ឡាន : កាលនោះគេឃោសនាថាមិនបានទេ តែយួនចូលមកអាកហ្នឹងធាងភ្នោតហើយចឹងក៏នាំគ្នារត់មក
ចាកឃោសនាគេហ្នឹងណាស់ ។

វណ្ណ: ចឹងមកដល់ព្រំដែនម៉ាឡែហ្នឹងតែម្តង ។

ឡាន : បាទ ។

វណ្ណ: ចឹងម៉ាឡែតាំងពី៧៧ - ៨០ - ៨១ អីហ្នឹងដំបូងតំបន់ហ្នឹងពូឃើញយ៉ាងម៉េចដំបូងមានភូមិមានឃុំ
មានផ្ទះចឹងទេ?

ឡាន : អត់មានទេ មានតែភូមិចាស់មានដើមដូងពីរទៅបីដើមចឹងទៅ គេហៅភូមិដូងបណ្តោយពីមុន ។

វណ្ណ: កាលដំបូងឡើងគេប្រមូលកំលាំងទ័ពអីយ៉ាងម៉េចដែរ?

ឡាន : កាលនោះមានតែកំលាំងខ្មែរក្រហមទេ ។

វណ្ណ: កាលហ្នឹងកាលហ្នឹងគេប្រមូលទ័ពអីយ៉ាងម៉េចប្រមូលកំលាំងអីយ៉ាងម៉េចមានកំលាំងមកពីខាង
ណាខ្លះទេ?

ឡាន: កាលហ្នឹងមានតែកំលាំងខ្មែរក្រហម ។

វណ្ណ: ចឹងមានតែកំលាំងខ្មែរក្រហម?

ឡាន: បាទ ។

វណ្ណ: កាលហ្នឹងមេបញ្ជាការពីណាគេ កាល៧៧ - ៨០ - ៨១ - ៨២ - ៨៣អី?

ឡាំង : កាលហ្នឹងមានច្រើន មេបញ្ជាការខ្ញុំមានពីរបីនាក់នោះ តែគាត់ស្លាប់អស់ហើយ ។

វណ្ណ : មេបញ្ជាការជាន់ខ្ពស់?

ឡាំង : មេបញ្ជាការជាន់ខ្ពស់មានលោកសុខ ភាពនឹងនាមត្រកូលគាត់ឈ្មោះអីទេ តា ហុងមួយទៀត ។

វណ្ណ : ចឹងកាលហ្នឹងគាត់ជាប្រធានកងពល?

ឡាំង : ប្រធានកងពលឈ្មោះហុងតែម្តង តែខ្ញុំភ្លេចត្រកូលរបស់គាត់ ។

វណ្ណ : ចឹងសុខ ភាពលើប្រធានកងពលទៀត?

ឡាំង : សុខ ភាពហ្នឹងកាលជំនាន់ហ្នឹង ឈ្មោះ ហុងហ្នឹងលើសុខ ភាពហ្នឹងទៀត ។

វណ្ណ : ចឹង?

ឡាំង : បាទ! លោកសុខ ភាពហ្នឹងគាត់ឡើងឆ្នាំប៉ុន្មានទេ ។

វណ្ណ : មើលនៅហ្នឹងមុនដំបូងគ្រប់គ្រងដោយលោកតា អៀង សារីមែនទេ?

ឡាំង : បាទ ។

វណ្ណ : ចឹងប្រធានកងពលដំបូងឈ្មោះ ហុង?

ឡាំង : បាទ ។

វណ្ណ : ហ្នឹង៧៧?

ឡាំង : ៧៧ ។

វណ្ណ : ចឹងសុខ ភាពឡើងឆ្នាំណា?

ឡាំង : មិនដឹងជាឆ្នាំប៉ុន្មានទេ រងសាខាគាត់ហ្នឹងណាស់ ។

វណ្ណ : ចឹងពូជដូចនៅខាងហ្នឹងបន្ទាប់ដូចជាប្រធានកងពលមកគេបែងបែកជាប៉ុន្មានដល់ថ្នាក់ក្រោម មាន ប៉ុន្មានវ័រទៀត?

ឡាំង : មកកងពលបានឡើងមក ។

វណ្ណ : ខុសបាទឥឡូវប្រធានកងពលធំជាងគេហើយណាស់?

ឡាំង : បាទ ។

វណ្ណ : ចឹងចុះពីកងពលមកគេហៅអី?

ឡាំង : មានវ័រសេនាធំ ។

វណ្ណ : វ័រសេនាធំហ្នឹងពីណាដឹកនាំ?

ឡាំង : ដឹកនាំដោយលោកកាលនោះលោកឡើង ។

វណ្ណ : ចឹងអត់ស្គាល់នាមត្រកូលទេ?

ឡាំង : បាទ ។

វណ្ណៈ ចឹងកាលហ្នឹងមានប៉ុន្មានវ័រៈសេនាធំ?

ឡានី : មានបីវ័រៈសេនាធំ ។

វណ្ណៈ ចឹងវ័រៈសេនាតូចមានប៉ុន្មានទៀត?

ឡានី : វ័រៈសេនាតូចមានប៉ុន្មានទេ ខ្ញុំមិនសូវដឹងដែរ ។

វណ្ណៈ ចឹងប្រធានវ័រៈស្គាល់តែលោកនឿនមួយទេមានស្គាល់ពីណាខ្លះទេ?

ឡានី : មានឈ្មោះ នឿនមានលោកមោង ។

វណ្ណៈ មោង?

ឡានី : បាទ ។

វណ្ណៈ មានពីណាទៀត?

ឡានី : លោកគុំន ។

វណ្ណៈ ចឹងនឿនហ្នឹងគាត់កាន់វ័រៈសេនាធំលេខប៉ុន្មាន?

ឡានី : លេខ១៧អះ! លេខ១០៧ ។

វណ្ណៈ ចឹងមោង?

ឡានី : ហ្នឹងរូមសាខាហ្នឹង ។

វណ្ណៈ ចឹងមានបីវ័រៈនោះ?

ឡានី : ខាងវ័រៈគេផ្សេងខ្ញុំផ្សេង វ័រៈ១០៨ផ្សេង ។

វណ្ណៈ ចឹងមោងហ្នឹងកាន់១០៨?

ឡានី : ហ្នឹងហើយ ។

វណ្ណៈ ចឹងគុំនហ្នឹងកាន់១០០ប៉ុន្មាន?

ឡានី : គុំនហ្នឹងមិនដឹងជា១០០ប៉ុន្មានទេ គេនៅសាខាគេហ្នឹងឯង ។

វណ្ណៈ ចឹងមាន១០៧-១០៨-១០៩ឬយ៉ាងម៉េច?

ឡានី : មាន១០៧-១០៨និង១០៦ ។

វណ្ណៈ ចឹងមានត្រឹមប៉ុណ្ណឹង?

ឡានី : បាទ ។

វណ្ណៈ ហើយមានវ័រៈទៀត?

ឡានី : បាទ ។

វណ្ណៈ ចឹងតូចៗយើងប្រមូលកំលាំងពូជានហ្នឹងមួយវ័រៈសេនាធំមានក្នុងប៉ុន្មាននាក់ទៅ?

ឡានី : មានជិត២០០នាក់ដែរ ។

វណ្ណៈ ចឹងមាន២០០ នាក់?

ឡានៈ បាទ ។

វណ្ណៈ ចឹងនៅពេលដែលប្រមូលកំលាំងបានចឹងយើងធ្វើការបែងចែកគ្នាវិវាជាមួយខាងរដ្ឋាភិបាលយើង
វិវាបៀបយ៉ាងម៉េច?

ឡានៈ វិវាជាក្រុមៗ វិវាបៀបវិវា ហើយវិវាក្រុមក៏មិន ។

វណ្ណៈ ចឹងមានវិវាក្រុមនិងវិវាក្រុមក៏មិន?

ឡានៈ បាទ ។

វណ្ណៈ ហើយមានស្ថាប័នរស់អីជាការធម្មតាមានទៅមានមក?

ឡានៈ ជារឿងធម្មតាយើងសាច់ទឹកដាក់គ្នាហើយ ។

វណ្ណៈ ចឹងកាលបើពួកគេមើលមានឈឺដោយសាក្រុមចាញ់ស្លាប់នៅក្នុងព្រៃកាលបើមានទេ កាលបើ
ខ្មែរក្រហម?

ឡានៈ មាន ។

វណ្ណៈ ក្រុមចាញ់ស្លាប់ដោយសារអីដែរ?

ឡានៈ ដោយសាកាលជំនាន់ប្តឹងយើងអត់មានបាយ យើងចាញ់ហើយអត់មានថ្នាំលេបលិចកើតទៅ
អត់បាយលិចកើតទៅស្លាប់ចឹងទៅ ។

វណ្ណៈ ចឹងអត់មានកន្លែងជ្រក?

ឡានៈ បាទ ។

វណ្ណៈ ដេកក្នុងព្រៃសុទ្ធ?

ឡានៈ នៅក្នុងព្រៃតែគេធ្វើជាខ្ទមមួយៗ នៅមួយក្រុមៗ ចឹងទៅ ។

វណ្ណៈ ចឹងធ្វើជាជំរុំ?

ឡានៈ បាទ ។

វណ្ណៈ ចឹងខាងខ្មែរក្រហមបានសម្ភារមកពីខាងណា?

ឡានៈ មិនដឹងជាមកពីខាងណាខ្លះទេ គេថាមកពីចិន ។

វណ្ណៈ មានកាំភ្លើងអីប្តឹង?

ឡានៈ បាទ ។

វណ្ណៈ ចឹងកាលពួកធ្វើកងទ័ពប្តឹងជីវិតព័ទ្ធជុំវិញអ្នកដែលរស់នៅក្នុងប្តឹងគេខ្ទមមួយៗបូកបូរដែលប្តឹង
ប្តឹងយ៉ាងម៉េច?

ឡាំង : មានអ្វីសម្បូរតើ គេចែកឲ្យទាំងអស់មានអង្ករ ស្ករស ប៊ីចេង ប្រហុកដូចជាទឹកត្រីហ្នឹងគេចែកឲ្យ
ទាំងអស់ ។

វណ្ណៈ : ចឹងគ្រប់គ្រាន់?

ឡាំង : បាទ ។

វណ្ណៈ : ចឹងប្រពន្ធកូននៅទីនេះដែលប្តីអត់ទេប្តីមួយនៅលើដីថៃ?

ឡាំង : ប្រពន្ធកូនកាលនោះនៅដីថៃ នៅដីថៃមួយរយៈប្រហែលជាពីរឆ្នាំទៅបីឆ្នាំ ។

វណ្ណៈ : ចឹងពូហេតុអ្វីបានជាប្រទេសថៃឲ្យខាងខ្មែរក្រហមជ្រកកោនបានកាលហ្នឹងពូមានដឹងទេ ដូចជា
យើងវ៉ៃចាញ់ខាងនេះចឹងយើងរត់ទៅខាងថៃ?

ឡាំង : តាមខ្ញុំគិតថា ថៃមួយរយៈហ្នឹងថៃវាឲ្យជ្រកព្រោះថៃវាបានជំនួយពីខ្មែរក្រហមច្រើនណាស់ ។

វណ្ណៈ : ចឹងណាស់?

ឡាំង : បាទ ។

វណ្ណៈ : ចឹងជំនួយជាស្តីតើ?

ឡាំង : ជំនួយដូចជាគ្រាប់រំសេវវាយករបស់យើងចង់ពាក់កណ្តាល ដូចជាជំនួយរបស់ចិនមកចឹងវាដល់
ចង់ពាក់កណ្តាល ។

វណ្ណៈ : បាទ ។

ឡាំង : វាដកយកទៅសម្រាប់ដាក់ក្នុងយូធីរបស់វា វាដឹកយកមកឲ្យយើងផ្សេង ។

វណ្ណៈ : ចឹងដូចជាខាងចិនឲ្យសម្ភារអីថៃវាយកពាក់កណ្តាល?

ឡាំង : បាទ! ដកយកពាក់ចឹងទៅណាស់ ។

វណ្ណៈ : ដកពាក់កណ្តាលប្តីក៏ដកតែ៣០ ភាគរយ?

ឡាំង : ខ្លាំង៣០ ភាគរយ ។

វណ្ណៈ : ពាក់កណ្តាលប្តីមួយ៣០ ភាគរយ?

ឡាំង : អត់ទេ ប្រហែលជា៣០ ភាគរយ

វណ្ណៈ : ចឹងបានជាកំលាំងខ្មែរក្រហមចាញ់ខាងថៃមិនធ្វើអីទេ រហូតទៅជួបទាហានថៃចឹងក៏មិនអីដែរ
មែនទេ?

ឡាំង : វាធ្វើបាបដែលបើយើងទៅមិនបានជាក្រុមជាកង បើដាច់ដោយឡែកយ៉ាងដែរ វាធ្វើបាបដែរ
វាធ្វើបាបយើងដឹងអត់មានពីណាគ្រប់គ្រងណាស់ ។ ។

វណ្ណៈ : ចឹងពូកាលជំនាន់៧៧-៧៩-៨២ កាលហ្នឹងដើមឈើមានកាប់លក់ឲ្យថៃដែលប្តីមិនទាន់កាប់
លក់ឲ្យថៃទេ?

ឡាន : កាលជំនាន់ហ្នឹងមិនទាន់ទេ ។

វណ្ណ : ចឹងជំនាន់ណាបានកាប់?

ឡាន : ជំនាន់ក្រោយៗមកទៀត បានកាប់កាលនោះជិតដាច់ខ្លួនដែលហ្នឹងណាស់ ។

វណ្ណ : ចឹងពូមានចាំឆ្នាំដែលដាច់ខ្លួនចូលជាមួយខាងរដ្ឋាភិបាលទេ?

ឡាន : ខ្ញុំមិនបានចាំឆ្នាំដែរ កាលហ្នឹងខ្ញុំរីករៀងដាច់ជើងដងខ្ញុំមិនដឹងជាប៉ុន្មានអីប៉ុន្មានទេ ។

វណ្ណ : បាទ ។

ឡាន : កាលខ្ញុំដាច់ជើងខ្ញុំទៅដល់បានប្រទេសថៃ ពេទ្យពិសេសៗ គេខ្ញុំដេកនៅហ្នឹងអស់ប៉ុន្មានលាននោះ ។

វណ្ណ : ចឹងខាងកំលាំងខ្មែរក្រហមដាច់ជើងច្រើនគ្នាដែរ?

ឡាន : ច្រើនគ្នាណាស់ ។

វណ្ណ : តាមពូគិតប្រហែលជាប៉ុន្មាននាក់ដែរ?

ឡាន : ប្រហែលជា២០០ ទៅ៣០០ នាក់ដឹង ។

វណ្ណ : បើគិតមកដល់ឥឡូវ?

ឡាន : បាទ ។

វណ្ណ : ចឹងអ្នកស្លាប់ផ្សេងយើងមិនបាច់គិតទេ យើងគិតតែអ្នកពិការ?

ឡាន : បាទ ។

វណ្ណ : ចឹងអ្នកទាំងហ្នឹងដាច់ជើងដោយសារសង្គ្រាមឬមួយដាច់ជើងនៅពេលយើងកាប់រាយយកដីថៃម ទៀត?

ឡាន : អាហ្នឹងម្យ៉ាងមកពីយើងទ្រុឌខ្លះ

ទ្រុឌយកដីខ្លះដូចថាចង់បានចេកហូបអីចឹងទៅកាលនោះជំនាន់តាមជួរព្រំដែនហ្នឹងដីខាងនោះគេ មកនៅចាស់ហ្នឹងមានចេកអីចឹងខ្លះឃើញចេកទំលូលទៅកាចឹងទៅដាច់ជើងក៏មានដូចជាបងខ្ញុំនៅ កន្លែងក្បាលស្ពាន ។

វណ្ណ : បាទ ។

ឡាន : កាត់ចូលទៅ ឃើញចេកចូលទៅបានកាត់ចូលទៅហ្នឹងគេទៅកាត់ចូលទៅដាច់ជើង ។

វណ្ណ : បាទ ។

ឡាន : ចុះកាត់ឃើញចេកទុំឡើងវែងៗ នោះ ។

វណ្ណ : ចឹងកាលហ្នឹងគេថាដើមឈើជិតប៉ុន្មានចង់មួយអោបៗ អីចឹងណាស់ តាមពូគិតដិតសមាហរណ៍ កម្មហើយបានអស់ឈើហ្នឹង?

ឡាន : បាទ ។

វណ្ណៈ ចឹងលើទាំងអស់ហ្នឹងអ្នកណាកាប់?

ឡាន : និយាយរួមចែកគ្នាកាប់ ។

វណ្ណៈ កាប់យកទៅធ្វើអី?

ឡាន : កាប់យកទៅលក់ឲ្យថែដើម្បីដោះស្រាយជីវភាព ។

វណ្ណៈ ដោះស្រាយជីវភាពកងទ័ព?

ឡាន : បាទ ។

វណ្ណៈ ខ្លួន៧០ ជាង?

ឡាន : បាទ ។

វណ្ណៈ ចឹងដើម្បីដោះដូរជាមួយថែយកសម្ភារ?

ឡាន : បាទ!យកដូចជាស្តីៗ ស៊ីលីចកើតហ្នឹងណាស់ ។

វណ្ណៈ ព្រោះកាលហ្នឹងចិនជិតផ្តាច់ជំនួយហើយ?

ឡាន : បាទ ។

វណ្ណៈ ឆ្នាំ៧០ ផ្តាច់ហើយ?

ឡាន : បាទ!ផ្តាច់ហើយព្រោះកាលនោះម៉ាជីននៃនោះ យួនវាវ៉ែបើកទ្រង់ទ្រាយធំហើយវាមិនបាន
សម្រេចវាសុខចិត្តដកចេញពីប្រទេសកម្ពុជាហ្នឹងទៅ ដកទៅវានៅខ្មែរវ៉ែជាមួយខ្មែរបើចិនចិន
ឈប់ជំនួយឲ្យយើងដែលព្រោះយើងខ្មែរវ៉ែខ្មែរ ។

វណ្ណៈ ចឹង?

ឡាន : បាទ!ចិនសំខាន់ទី១ ជាមួយយួននោះ ។

វណ្ណៈ ចឹង?

ឡាន : ដើម្បីថាយួនចង់លេបត្របាក់ប្រទេសខ្មែរណាស់ ដល់ចឹងគេជំនួយមកដើម្បីតតាំងជាមួយយួន
ហ្នឹង ។

វណ្ណៈ ចឹងពេលយួនចេញ?

ឡាន : ពេលយួនចេញគេផ្តាច់ជំនួយដែរ ព្រោះគេថាខ្មែរនិងខ្មែរមិនត្រូវច្បាំងគ្នាទេ ។

វណ្ណៈ ចឹងចិនឈប់ជំនួយនៅឆ្នាំណាមានចាំដែរ?

ឡាន : ខ្ញុំមិនបានចាំដែរ ។

វណ្ណៈ ចឹងតាមពូកិតមើលយួនដកអស់ពីស្រុកខ្មែរនៅឆ្នាំណា?

ឡាន : បាទ ។

វណ្ណៈ ឆ្នាំ១៧៧៧ ចឹងចាប់ពីពេលហ្នឹងមក?

ឡាន : ចាប់ពីពេលហ្នឹងមកគេអត់មានជំនួយទៀតទេ ព្រោះវា ។

វណ្ណ : ចឹងកាលហ្នឹងខាងខ្មែរក្រហមដោះស្រាយដោយខ្លួនឯង?

ឡាន : ដោះស្រាយដោយខ្លួនឯង ។

វណ្ណ : ចឹងនៅតំបន់ខ្លះជីកវិលកំពៅ នៅកន្លែងតំបន់ខ្លះកាប់ឈើលក់ទៅ?

ឡាន : បាទ! ម្យ៉ាងទី១ យើងចេះតែច្នៃលិចកើតទៅណាស់ ។

វណ្ណ : បាទ ។

ឡាន : ដូចជាយើងជីកធ្វើជាជាអ៊ីយកមកធ្វើដាក់ធ្វើមិនគោរមចឹងណាស់ ។

វណ្ណ : បាទ ។

ឡាន : អាហ្នឹងចាប់ផ្តើមដំណើរការដោយខ្លួនឯងហើយ ដើម្បីដោះស្រាយបុរេមួយរយៈ ហ្នឹងបុរេកាល នោះយើងមិនផ្តាច់ខ្លួន ។

វណ្ណ : បាទ ។

ឡាន : ចឹងសុំផ្តាច់ខ្លួនបណ្តោយទៅព្រោះខ្មែរនិងខ្មែរ យើងទៅច្បាំងយកអីទៀតទេ ។

វណ្ណ : បាទ ។

ឡាន : ដល់ចឹងទៅសុំបញ្ចប់ត្រឹមហ្នឹងទៅ មេធំៗខាងហ្នឹងទៅជួបមេធំៗខាងនោះដែលទៅណាស់ ។

វណ្ណ : ចឹងទៅជួបខាងសម្តេចហ៊ុន សែន?

ឡាន : បាទ! ទៅជួបសម្តេចហ៊ុន សែន ហើយសម្តេចហ៊ុន សែនបានបញ្ជាមកៗហើយគាត់ចុះមកដល់ តំបន់ម៉ាឡៃនេះផ្ទាល់ដែលទៅ ។

វណ្ណ : ចុះមកនៅឆ្នាំណា?

ឡាន : ខ្ញុំមិនចាំឆ្នាំដែរ ។

វណ្ណ : ចឹងសម្តេចហ៊ុន សែនចុះមកដល់ម៉ាឡៃហ្នឹងដែរ?

ឡាន : មកដល់ម៉ាឡៃហ្នឹងដែរសម្តេចមកម៉ាឡៃហ្នឹងប៉ុន្មានដង ណោះ ។

វណ្ណ : នៅពេលផ្តាច់ខ្លួនហើយ?

ឡាន : បាទ ។

វណ្ណ : ចឹងសម្តេចហ៊ុន សែនមកដល់ម៉ាឡៃហ្នឹងប៉ុន្មានដង?

ឡាន : ពីរដង កាលហ្នឹង ។

វណ្ណ : ចឹងពុយល់យ៉ាងម៉េចដែរ

ដែលខាងខ្មែរក្រហមព្រមផ្តាច់ខ្លួនដើម្បីសម្របសម្រួលជាមួយរដ្ឋាភិបាលពុំមានកំនិតយ៉ាងម៉េច ដែរ?

ឡាន : នឹកឃើញម្យ៉ាងណា ។

វណ្ណ : លូ ?

ឡាន : បាទ ។

វណ្ណ : លូយ៉ាងម៉េច ?

ឡាន : លូម្យ៉ាងវាអត់មានលំបាកដាច់ដៃដាច់ជើងខូចមានគ្រោះថ្នាក់អី យើងបានធ្វើដូរបានស្រួលហើយ យើងមិនបានទៅមុខយើងនៅជាមួយប្រពន្ធកូនចឹងទៅវាស្រួលវាលូ ។

វណ្ណ : ចឹងកាលខ្លួនពូផ្ទាល់នៅកំពង់ធ្វើសង្គ្រាមមានការភ័យខ្លាចទេ ?

ឡាន : ភ័យខ្លាចដែរ ។

វណ្ណ : ខ្លាចដែលជាការពូក្រិចយ៉ាងម៉េច ?

ឡាន : កាលហ្នឹងដូចជាត្រូវទិសបើគេដាក់ទិសមកយើងមិនទៅមានតែប្រឆាំង ។

វណ្ណ : ចឹងនៅពេលមានសង្គ្រាមនិងគ្មានសង្គ្រាមចិត្តពូស្រឡាញ់មួយណា ?

ឡាន : ស្រឡាញ់អត់មានសង្គ្រាមទេ អត់មានសង្គ្រាមស្រួលជាង ។

វណ្ណ : ចឹងកាលពូធ្វើសង្គ្រាមច្បាំងជាមួយយួននិងជាមួយទាហានខ្មែរខាងក្នុង កាលហ្នឹងពូអត់មានព្រួយ បារម្ភណ៍ទេមានហូបចុកគ្រប់គ្រាន់ ?

ឡាន : បាទ ។

វណ្ណ : ចឹងមកដល់ឥឡូវពូមានសិទ្ធិសេរីភាពបរិបូរចឹងហើយត្រឡប់ទៅវិញពូគិតថា បច្ចុប្បន្ននេះស្រួល ជាងឬកាលមុនស្រួលជាងបើគិតទៅ ?

ឡាន : គិតទៅគិតមកធម្មតាកាលជំនាន់នោះថាភ័យខ្លាចណាស់ ។

វណ្ណ : បាទ ។

ឡាន : មកដល់ជំនាន់នេះវាពិបាកដែរ តែយើងបានជួបជុំគ្រួសារហើយយើងដោះស្រាយបានសម្រេច ចង់ធ្វើអីយើងធ្វើបានចឹងទៅណាស់ ។

វណ្ណ : បាទ ។

ឡាន : អត់មានថាអែងធ្វើកន្លែងអញ្ចាញអត់បានទេ មិនមែនទេយើងចង់ធ្វើអីយើងធ្វើបានយើង ចង់ទៅ ចំការអីបានទាំងអស់ ។

វណ្ណ : យើងចង់ទៅចំការយើងចង់ដើរលេងបាន ?

ឡាន : យើងចង់ដើរលេងដល់ណាក៏បានយើងចង់ដើរដឹកស៊ីនៅណាក៏បានអត់មានពីណាហាមឃាត់ទេ ម៉ាជំនាន់នោះយើងចង់ទៅណាទាល់តែមានច្បាប់ទំលាប់ ។

វណ្ណ : ទាល់មានច្បាប់ទំលាប់ពូណឹស ?

ឡាំង : បាទ ។

វណ្ណ : ចឹងបើប្រៀបធៀបទៅឥឡូវស្រួលជាង?

ឡាំង : ឥឡូវស្រួលជាង ។

វណ្ណ : យើងរកស៊ីបានប៉ុន្មានយើងបានប៉ុណ្ណឹង?

ឡាំង : បាទ ។

វណ្ណ : អត់មានពីណាមកហាមឃាត់យើងទេ?

ឡាំង : អត់មានពីណាហាមឃាត់ទេ តែពិបាកទីមួយវាស្រួលម្យ៉ាងទី១ វាពិបាកអារៀងពួកគេរកស៊ីជក់ម៉ា
អីហ្នឹងគិតរៀងហ្នឹងម្យ៉ាងដែរ ។

វណ្ណ : ចឹងឥឡូវខ្ញុំរៀងជក់ម៉ា?

ឡាំង : បាទ ។

វណ្ណ : ចឹងកាលជំនាន់ខ្មែរក្រហមមិនទាន់ដាច់ខ្លួនគ្មានចោរឬមួយមានចោរដែរ?

ឡាំង : អត់មានទេ ។

វណ្ណ : ឥឡូវមានចោរទេ?

ឡាំង : ឥឡូវមានចោរហើយមានពួកអ្នកជក់ម៉ាហើយធ្វើចោរតែម្តង ។

វណ្ណ : ចឹងលោកអី ខៀវ សំផន លោកអីអៀង សារិនីលោកអីប៉ូល ពតមានដែលមកជួបប្រជាជន
ដោយផ្ទាល់ទេ កាលឆ្នាំ១៩៧៧-៧៩-៨១-៨២អីហ្នឹងនៅតំបន់ហ្នឹងមានមកសន្តិបាតឬមកធ្វើអី?

ឡាំង : មានមកដែរ ។

វណ្ណ : កាត់មកធ្វើអី?

ឡាំង : កាត់មកចង់ជួបអ្នកធំៗ នៅកន្លែងហ្នឹងទៅណាស់ ។

វណ្ណ : ចង់ជួបជាមួយកងទ័ពទេ?

ឡាំង : ជាមួយកងទ័ពកាត់មិនសូវមកទេ កាត់មានរឹបគ្គីច្រើន កាលនោះកាត់មកម្តងដែរ ។

វណ្ណ : កាត់មកកាត់ប្រាប់យើងថាយ៉ាងម៉េចខ្លះ?

ឡាំង : កាត់ប្រាប់យើងលិចកើតទៅកាត់ទៅវិញទៅព្រោះកាត់មានរឹបគ្គី ។

វណ្ណ : កាត់ប្រាប់ថាយ៉ាងម៉េចខ្លះ?

ឡាំង : កាត់ប្រាប់ឲ្យយើងតស៊ូទៅ ។

វណ្ណ : តស៊ូដើម្បីអី?

ឡាំង : តស៊ូដើម្បីដេញយួនចេញពីស្រុក កាត់និយាយចឹងតែម្តង ។

វណ្ណ : ចឹងថាក្រោយមកកាត់មានរឹបគ្គីអីដែរ?

ឡាំង: គាត់កាលនោះមិនសូវស្រួលដឹង ។

វណ្ណ: កាលហ្នឹងគាត់មិនសូវស្រួលយ៉ាងម៉េច?

ឡាំង : កាលនោះជំងឺគាត់ដូចជាខ្សោយណាស់ គាត់នៅយូរមិនបានខ្សោយគាត់ទៅគាត់មិនបាននៅយូរ
គាត់មកនៅហ្នឹងកាលហ្នឹងសម្តេចសីហនុក៏មកនៅកន្លែងហ្នឹង ។

វណ្ណ: ចឹងសម្តេចសីហនុយាងមកកាលឆ្នាំណា?

ឡាំង : ខ្ញុំមិនដឹងជាឆ្នាំប៉ុន្មានទេខ្ញុំចាំមិនបានដែរ ។

វណ្ណ: បែកឆ្នាំ៧៧ ហើយ?

ឡាំង : ហ្នឹងហើយបែក៧៧ ហើយ កាលតស៊ូខ្មាំងហ្នឹងតឹងតែងហ្នឹង កាលគាត់មកមិនឲ្យពិណាដឹងទេ សព្វ
ថ្ងៃគេហៅកន្លែងសារតាំងសព្វថ្ងៃហ្នឹង ។

វណ្ណ: ចឹងកាលគាត់មកតំបន់ខ្មែរក្រហម?

ឡាំង : បាទ! កាលនោះគាត់មកសំណាក់កន្លែងហ្នឹង ហើយកាលនោះមានយួនបុកចូលមក ពួកយើង
ខាងក្នុងមកដែរកាលហ្នឹងខ្ញុំឮតែគេថាទេ ។

វណ្ណ: បាទ ។

ឡាំង : គេថាមករើកន្លែងដុះសំណាក់របស់គាត់មិនបានដឹង ចុះពោះឆាប់ខ្លះ ។

វណ្ណ: កន្លែងសារតាំងសព្វថ្ងៃហ្នឹង?

ឡាំង : បាទ! កន្លែងសារតាំងហ្នឹង ។

វណ្ណ: កាលហ្នឹងគាត់មកដល់សារជាមួយថ្ងៃជាមួយខ្មែរក្រហម?

ឡាំង : គាត់ចូលពីថ្ងៃមកចូលមកហ្នឹងតែម្តង ។

វណ្ណ: មានថ្ងៃអីចូលមកទេ?

ឡាំង : មានថ្ងៃចូលមកក្នុងហ្នឹង ។

វណ្ណ: គាត់ចូលមកប៉ុន្មានដង?

ឡាំង : កាលហ្នឹងគាត់ចូលមកខ្ញុំឃើញតែម្តងទេ ។

វណ្ណ: គាត់មកមាននិយាយអ្វីជាមួយកងទ័ពខ្មែរក្រហមទេ?

ឡាំង : គាត់ចូលមកអត់មាននិយាយអីប៉ុន្មានទេ កាលនោះគាត់មកមានសម្ភាសន៍ដែរ តែខ្ញុំមិនបានដឹង
ថាសម្ភាសន៍ជាមួយអ្នកណាទេ គាត់មកដល់ហ្នឹងហើយគាត់ជិះដំរីទៅខាងនោះ ។

វណ្ណ: ចឹងកាលហ្នឹងគាត់អត់មានជិះឡានទេ?

ឡាំង : អត់ទេ គាត់ជិះតែដំរីទេ ។

វណ្ណ: ចឹងកាលសម្តេចយាងមកហ្នឹងជិះដំរីដែរ?

ឡាន : បាទ! ដំរី កាលនោះខ្ញុំមិនស្គាល់ឯណា គាត់ស្ងៀមខោអាវធម្មតា ខោអាវចិន ។

វណ្ណ : ចឹងចូលពីខាងថែមក ?

ឡាន : បាទ! កន្លែងក្បាលស្ពាន ។

វណ្ណ : កន្លែងក្បាលស្ពាន ?

ឡាន : បាទ! កន្លែងក្បាលស្ពាន ស្ពានច្រកហ្នឹង ។

វណ្ណ : ចឹងចូលមកដល់ក្នុងនេះតែម្តង ?

ឡាន : ចូលមកដល់កន្លែងសារតាំងហ្នឹង ដល់ហើយគាត់ថាចង់ទៅលេងកូនចៅគាត់ទៅខាងនោះ ចឹងគេ
ដង្ហែរពីនេះទៅ ទៅគឺឡូ ១២ គឺឡូ ១៣ ច្រកចិនទៅណាស់ គាត់ជិះដំរីជាមួយភ្ញៀវ ។

វណ្ណ : កាលហ្នឹងមានដំរីច្រើនទេ ?

ឡាន : មានដំរីបួន ។

វណ្ណ : ចឹងកាលហ្នឹងមានចិនមកទៀត ?

ឡាន : មានចិន ។

វណ្ណ : មានភ្ញៀវចិនថែ ?

ឡាន : មានភ្ញៀវចិនថែនិងពួកនេះគេមកដែរ គេហៅពួកបារាំងក៏មកដែរ ។

វណ្ណ : ចឹងពូឃើញមានអ្នកកាសែតទេ ?

ឡាន : មានអ្នកកាសែត ។

វណ្ណ : មានច្រើនទេ ?

ឡាន : មានប្រហែលជិត២០ នាក់ហ្នឹង ។

វណ្ណ : ចឹងអ្នកកាសែតជិះអីទៅ ?

ឡាន : អ្នកកាសែតដើរធម្មតា ។

វណ្ណ : ចឹងអ្នកធំទេបាទដំរី ?

ឡាន : អ្នកធំហើយនិងទូតគេហ្នឹងហើយអ្នកកាសែតដើរធម្មតា ដើរជាមួយពួកខ្ញុំដែលហ្នឹង ។

វណ្ណ : ចឹងអ្នកកាសែតដើរធម្មតាទេ ?

ឡាន : កាលជំនាន់ហ្នឹងគេដើរតាំងពីហ្នឹងទៅខ្លះខ្លួលទៅអ្នកកាសែតដើរឆ្ងាយយើងគេហៅអន្លង់សំណរហ្នឹង
ហ្នឹងហើយទៅដល់ហ្នឹង ។

វណ្ណ : ចឹងដើរចូលកាលហ្នឹងអត់មានជួបប្រទះជាមួយទាហានយួនរឺចូលប្តូរមួយទាហានខាងក្នុងរឺមកទេ ?

ឡាន : អត់ដែលផង ។

វណ្ណ : នៅពេលសម្តេចសីហនុយាន់ចូលមក ?

ឡាន : អត់មានឃើញប៉ះអីផង ។

វណ្ណ : ចឹងដូចជាគេរៀបរាងទុក ?

ឡាន : ហ្នឹងហើយដូចស្រួលអត់មានពិបាកទេ គាត់ជិះដីរើមើលតាមតែផ្លូវហ្នឹងទៅចឹងទៅ ។

វណ្ណ : ចឹងពូជីងថាគាត់មកនៅក្នុងព្រៃហ្នឹងប្រហែលជាប៉ុន្មានថ្ងៃគាត់ត្រឡប់ទៅវិញ ?

ឡាន : កាលហ្នឹងប្រហែលជាពីរបីថ្ងៃដែរដឹង ។

វណ្ណ : ចឹងគាត់សម្រាកនៅក្នុងព្រៃដែរ ?

ឡាន : បាទ! គាត់សម្រាកនៅក្នុងព្រៃដែរ កន្លែងគាត់ដេកហ្នឹងមិនធម្មតាទេគេធ្វើតបតែស្អាតណាស់
សូម្បីបង្គន់ដាក់ធ្វើនៅក្នុងព្រៃក៏ធ្វើឲ្យស្អាតដែរ ។

វណ្ណ : ចឹងមានបង្គន់នៅក្នុងព្រៃ ?

ឡាន : បាទ! មានបង្គន់ដាក់ឲ្យស្អាតណាស់ ។

វណ្ណ : ចឹងចាប់ផ្តើមភ្លាមៗ ?

ឡាន : ចាប់ផ្តើមថាគំរោងគាត់យាងមកគេរៀបចំឲ្យភ្លាមៗ ។

វណ្ណ : ចឹងកាលហ្នឹងពីណាជាអ្នករៀបចំឲ្យអ្នកមុខអ្នកការ ?

ឡាន : អ្នកមុខអ្នកការជាមេធំៗ ហ្នឹង កាលជំនាន់ហ្នឹងឈ្មោះកននៅហ្នឹង ហើយខាងត្បូងគេហៅ៣២ ។

វណ្ណ : បាទ! ចឹងកាលហ្នឹងតា ប៉ុល ពត អៀង សារីគាត់បានជួបសម្តេចទេ ?

ឡាន : ជួប ។

វណ្ណ : ចឹងកាលហ្នឹងតា ខៀវ សំផន តា អៀង សារីសម្តេចមកសារតាំងមានមកទទួល ?

ឡាន : មកទទួលជិះដីរើជាមួយគ្នាហ្នឹងឯង តាំងភ្ញៀវចិនទាំងអស់ កូនចៅដើរទៅ អ្នកកាសែតដើរទៅ ។

វណ្ណ : ចឹងប៉ុល ពត ?

ឡាន : កាលហ្នឹងប៉ុល ពត អត់ឃើញមក មកតែអី ។

វណ្ណ : ចឹងមកតែអីអៀង សារីនិង ខៀវ សំផន ?

ឡាន : បាទ ។

វណ្ណ : ចឹងតាម៉ុក ?

ឡាន : តាម៉ុកអីអត់ឃើញមានផង ។

វណ្ណ : ចឹងនៅពេលក្រោយមកទៀតសភាពការណ៍នៅម៉ាឡេហ្នឹងយ៉ាងម៉េចដែរ ?

ឡាន : ក្រោយៗមកទៀតជំនាន់ហ្នឹងគេវែញកយួនចូលមកវែទ្រង់ទ្រាយធំណាស់ វែយកម៉ាជួរព្រំដែន
ទាំងអស់ ទៅសំណាក់ព្រំដែនថៃយួនដែលហ្នឹងជិតមួយឆ្នាំដែរ ។

វណ្ណ : បាទ ។

ឡាន : ហើយដល់ពេលនេះវែចូលមកវិញ ពួកយួនវែដណើមយកតាមយួននេះអស់ហើយណាស់ ។

វណ្ណ : បាទ ។

ឡាន : ដូចជាគ្រាប់រំសេវអីយួនសម្ភារអីហ្នឹងយកអស់ហើយ កាំភ្លើងអូសចូលដីថៃ ថៃអីមអូសយក ទុកបាត់ហើយ ដល់ចឹងទៅវែចុះឡើងដណើមបានមកវិញ ។

វណ្ណ : បាទ ។

ឡាន : បានមកវិញបាននៅដល់សព្វថ្ងៃហ្នឹង ។

វណ្ណ : ចឹងនៅពេលវែជាមួយយួនពូមានដឹងថាយួនឆាប់ច្រើនទេ?

ឡាន : យួនឆាប់ច្រើន ។

វណ្ណ : ឆាប់ច្រើនចឹងយួនស្រីៗ ទេ?

ឡាន : ដូចជាអត់មានស្រីដង មានតែប្រុសៗយួនវាសាហាវណាស់ ។

វណ្ណ : សាហាវយ៉ាងម៉េចទៅ?

ឡាន : សាហាវទី១ វាអាងកំលាំងវាច្រើនពេលបាញ់វាហោកព្រឿវហើយអានតូហ្នឹង វាហោឡើងវា ស្រែកឡើងជាពិសេសដឹងដាច់ជើងមួយពីរចឹងវាស្រែករូកវាស់ៗ គ្នាវាហ្នឹង ។

វណ្ណ : អ!ដាច់ជើងគ្នាវាហ្នឹងវាស្រែកឡើង?

ឡាន : យើងធម្មតាកំលាំងយើងតិចជាងវា ចែកជាក្រុមៗ វាមកម្តងដូរព្រៃឡើងណែនម៉េះឡើងក្រហូ ដិះកង់កើត ហ្នឹងគ្រាន់តែកំលាំងវា ។

វណ្ណ : កាលហ្នឹងមានរថក្រោះអីទេ?

ឡាន : កាលនោះថ្ងៃរជើង ។

វណ្ណ : ចឹងអត់មានរថក្រោះទេ?

ឡាន : រថក្រោះវាចូលមកតាមក្រោយ ចូលមកមិនរួចព្រៃ វាផ្លាស់មកពីចម្ងាយមក ។

វណ្ណ : ចឹងរត់ក្រោះចូលមកមិនរួចទេ?

ឡាន : បាទ ។

វណ្ណ : ចឹងកំលាំងវាលូនចូលមក?

ឡាន : បាទ! តែយួនវាខ្លាំងទី១ ម្យ៉ាងវាអត់មានដូចខ្មែរក្រហមនោះវាមិនហ៊ានដូចហានខ្មែរយើងទេ វាមកត្រៀមហើយស្រេចដូចថាខ្លួនខ្ញុំមួយចឹង វាត្រូវទុកស្បែកមួយសម្រាប់ដាក់ខ្លួនវាសម្រាប់ ខ្ទប់ខ្លួនថាទៅវិញ ។

វណ្ណ : ចឹង ?

ឡាន : បាទ! ដូចខ្ញុំមួយចឹងខ្ញុំស្តាយស្បែកសម្រាប់ដាក់នៅពេលស្លាប់ទៅហើយស្បែកខ្ញុំមានស្រេច ។

វណ្ណៈ ចឹងខាងខ្មែរក្រហមមានធ្វើចឹងទេ?

ឡាន : អត់មានទេ ។

វណ្ណៈ ចឹងយួនបើវាឆាប់មានសម្ភារវា?

ឡាន : យួនបើវាឆាប់ វាមានស្បែករំខូនវានិងថ្នាំហើយស្រេច បើឆាប់វះពោះចេញហើយដាក់ថ្នាំចូល
ទៅវាយកទៅស្រុកវាតែម្តង ។

វណ្ណៈ ចឹងវាឆាប់អត់កប់ចោលនៅហ្នឹងទេ?

ឡាន : អត់មានកប់ចោលហ្នឹងទេ ពោះប៉ុន្មានថ្ងៃវាឡើងយកមកទាល់តែបាន អត់មានចោលខ្លោចផ្លោះ
ផ្តាសទេ វាវះពោះតែម្តង ។

វណ្ណៈ ចឹងពូជវាដើម្បីចំណុះជាដឹងច្បាស់យ៉ាងនេះ?

ឡាន : ខ្ញុំដឹងច្បាស់ សូម្បីអំពូលថ្នាំវាមិនទុករហេករហូតឲ្យដឹងដឹង វាដឹកកប់ទៀតនោះ ។

វណ្ណៈ វាយកទៅស្រុកវាវិញ?

ឡាន : មិនដឹងវាខ្លាចបែកការណ៍ក៏មិនដឹង ព្រោះវាខ្លាចយើងប្រើរឿងរបស់វាដឹង ។

វណ្ណៈ ចឹងមានស្បែកច្រកខ្លួនវា?

ឡាន : និយាយរួមមានមួយចប់របស់វាតែម្តង មានស្បែកសម្រាប់ដាក់ទឹកវាដឹក ហើយថ្នាំពេទ្យមាន
មួយកំភ្លេរបស់វាតែម្តង ហើយថ្នាំពេទ្យមានមួយកំភ្លេតែម្តង ។

វណ្ណៈ ចឹងនៅពេលចាប់បានម្នាក់អីមើលឃើញមានទាំងអស់?

ឡាន : ហ្នឹងហើយមើលឃើញមានទាំងអស់ នៅពេលវាឆាប់អាខ្លះរត់ចោលវាឡូវាបានដឹងថាមាននៅក្នុង
ហ្នឹងមួយចប់ មានថ្នាំនៅហ្នឹងស្រេច អ្នកចាប់បានខ្លះមិនដឹងយកទៅដាក់ទឹក ខ្ញុំថាអាហ្នឹងមិនមែន
សម្រាប់ដាក់ទឹកទេ សម្រាប់ដាក់ខ្លួនវា ។

វណ្ណៈ ស្បែកវាធំៗ?

ឡាន : និយាយរួមវែងល្មមសម្រាប់ច្រកខ្លួនឯង បើខ្ញុំចេះមើលអក្សរវាដឹងមើលទៅ តែខ្ញុំមិនចេះ ។

វណ្ណៈ បាទ ។

ឡាន : វាដាក់អក្សរនៅហ្នឹងស្រេចហើយហ្នឹង ស្បែកសម្រាប់ដាក់ខ្លួនវាហ្នឹង ។

វណ្ណៈ ចឹងធ្វើស្រ្តីមតិបាតណាស់?

ឡាន : ពិបាកណាស់ គ្មានអីពិបាកជាងស្រ្តីមទេ ។

វណ្ណៈ ចឹងពូជវាដើម្បីចំណុះនៅពេលណាពេលឡើងវែប្តូយ៉ាងម៉េច?

ឡាន : ពេលកាលនោះអត់បានឡើងវែទេ កាលនោះឡើងទៅដាក់មិនស្តាប់កុំឲ្យកំលាំងវាចូលមកចឹង
អានេះកាលជំនាន់យើងខ្មែរនិងខ្មែរទេ ។

វណ្ណៈ ចឹងតូចដាច់ជើងនៅឆ្នាំណាឆ្នាំ៧០ ជាង៧០ ប៉ុន្មានតូ?

ឡាន : ឆ្នាំ៧១ អីហ្នឹង ។

វណ្ណៈ ចឹងកាលហ្នឹងមិនទាន់មានអ៊ុន តាក់មកទេ?

ឡាន : អ៊ុន តាក់មកទៅវិញហើយហ្នឹង ។

វណ្ណៈ ចឹងមានតែឆ្នាំ៧០ ជាងជិតដាច់ខ្លួន?

ឡាន : បាទ! ជិតដាច់ខ្លួនហើយហ្នឹង ។

វណ្ណៈ ចឹងដាច់ជើងហ្នឹងបានមួយឆ្នាំហើយនៅដាច់ខ្លួន?

ឡាន : អត់ទេ កាលហ្នឹងបានមួយខែហ្នឹង មិនដល់មួយខែផង ។

វណ្ណៈ ចឹងឆ្នាំ៧៦ ?

ឡាន : បាទ! កាលហ្នឹងមានវ៉ៃខ្លាំងលិចកើតហ្នឹងណាស់ ។

វណ្ណៈ ចឹងប្រហែលជាខែប៉ុន្មានទៅដាច់ជើង៧៦ ?

ឡាន : មិនចាំទេ ។

វណ្ណៈ ចឹងនៅពេលដាច់ជើងហ្នឹងតូទៅព្យាបាលនៅណា?

ឡាន : ដូចខ្ញុំថាចឹងទៅព្យាបាលនៅថៃ ។

វណ្ណៈ ចឹងនៅថៃជាមកវិញ?

ឡាន : កាលហ្នឹងប្រហែលជាមួយអាទិត្យ ។

វណ្ណៈ ចឹងតែមួយអាទិត្យទេល្ងើងដែរ?

ឡាន : បាទ! តែមួយអាទិត្យទេ ម្យ៉ាងព្យាបាលនៅថៃហ្នឹងអត់មានចាំលាងដូចខ្មែរយើងទេ វាទៅធ្វើឲ្យស្អាតហើយទុកចោលតែម្តង ។

វណ្ណៈ កាត់ចោលតែម្តង?

ឡាន : កាត់វាលាងស្អាតចឹងទៅវាបិតចោលតែម្តងវាដាក់ថ្នាំបញ្ជាក់មកអង្គមានធុករុកដូចខ្មែរយើងទេណាហ្នឹងហើយវ៉ៃដូចក្នុងហ្នឹងមកតែម្តងអត់មានលាងមានជូតទេ អ្នកចង់ជូតហ្នឹងទាល់អ្នកដុកទ័រធំវាមកបើកមើលវាប្របាច់មុខយើងហ្នឹងសួរយើងថាឈឺអត់ បើយើងថាមិនសូវឈឺវាថាជាហើយ ។

វណ្ណៈ បាទ ។

ឡាន : អត់មានកាលជំនាន់យើងខ្មែរក្រហមកាលនោះកន្លែងណាមុខរបួសគេរុកហើយណាស់ ដើម្បីឲ្យអស់ជាតិខ្លះមិនចឹង ។

វណ្ណៈ ចឹងពេលរុកហ្នឹងមានចាក់ថ្នាំស្តីកទេ?

ឡាំង : អត់មានចាក់ទេ ខ្មែរយើងហ្នឹងណាស់ ។

វណ្ណ: ចឹងមិនយើងរបស់ហើយ?

ឡាំង : ឈឺស្រែកទៅ ធម្មតាជើងយើងដាច់ទាំងមូលមិនមានសរសៃសរួមនៅហ្នឹងទាំងអស់ កន្លែងណាក៏
សរសៃរច្រាសទៅដែរ ។

វណ្ណ: ចឹងនៅថែកាត់តែម្តងអត់មានលាងទេ?

ឡាំង : កាត់តែម្តងអត់មានលាងទេ វាប្រើថ្នាំដុះហ្នឹងបណ្តោយអត់មានលាងទៀតទេគ្រាន់តែវាដាក់ទុយ
ទុយយោចំកណ្តាលហ្នឹងមួយទ្វារវាហូរទឹកកកកាត់លើកមុនវានៅសល់នោះនៅខ្ទះបន្តិចបន្តួចហើយ
រឺវិច្ចលមកក្នុងហ្នឹង ។

វណ្ណ: បាទ ។

ឡាំង : គ្រាន់ហូរដុតអស់ហើយពេទ្យវាមកប្របាច់មើលហើយយើងហ៊ានបើកខ្លួនឯងត្រូវមាត់វាទៀត
ហើយពេទ្យបំរើនៅហ្នឹងក៏បើកមិនបានដែលវាហាមដាច់ខាតទាល់តែដុកទ័រធំវាមក ។

វណ្ណ: ចឹងកាលតូចដាច់ជើងពីណាជាអ្នកចេញលុយទ្វារ?

ឡាំង : ខាងរដ្ឋាភិបាលហ្នឹងឯង ។

វណ្ណ: ខាងរដ្ឋាភិបាលខ្មែរក្រហមហ្នឹង?

ឡាំង: បាទ ។

វណ្ណ: យើងអត់មានត្រូវការចេញលុយអីទេ?

ឡាំង: បាទ! អត់មានចេញលុយទេ ។

វណ្ណ: ហ្នឹងព្យាបាលនៅថែបើព្យាបាលនៅតាមពេទ្យក្នុងព្រៃកុយកតែម្តង?

ឡាំង : ស្រែកហើយ យើងនៅបច្ចេកទេសនៅអន់ជាងគេ និយាយយើងមិនសូវមានថវិការខ្ពស់ ។

វណ្ណ: ចឹងពេលកាត់មានថ្នាំស្តីកទេ?

ឡាំង : ពេលកាត់មានថ្នាំស្តីក តែកាត់ហើយយើងត្រូវលាងមុខរបួសពេលហ្នឹងអត់មានថ្នាំស្តីកទេ គេ
លាងធម្មតា ។

វណ្ណ: ចឹងពូកិតថាម៉ាំឡើយមុនហើយឥឡូវមានលក្ខណៈខុសប្លែកគ្នាយ៉ាងម៉េចដែរ?

ឡាំង : ខុសប្លែកច្រើន ។

វណ្ណ: ខុសប្លែកយ៉ាងម៉េចខ្លះទៅ?

ឡាំង : ខុសប្លែកទី១ យើងរកបានអីបានខ្លះ ។

វណ្ណ: បាទ ។

ឡាន : ហើយដីវាភាពយើងមានដីច្បាស់លាស់ខ្លះៗចឹងទៅពីមុនមិនដឹងដីកន្លែងណាដែលហ្នឹង ពីមុន
យើងធ្វើមិនច្បាស់លាស់ ដួនកាលកំពង់តែធ្វើប៉ះក្នុងៗ មកក៏រត់ចឹងទៅ ។

វណ្ណ : បាទ ។

ឡាន : តែឥឡូវអត់ទេ យើងចាប់កន្លែងណាបានយើងធ្វើកន្លែងហ្នឹង ។

វណ្ណ : ហើយមានភូមិឃុំ?

ឡាន : បាទ!មានភូមិឃុំគេគ្រប់គ្រងចឹងទៅ ។

វណ្ណ : ចឹងនៅស្រុកម៉ាឡៃនេះមានប៉ុន្មានឃុំពូមានដឹងទេ?

ឡាន : ខ្ញុំមិនសូវដឹងទេ តែគេចាត់ចែងភូមិឃុំច្បាស់លាស់ នៅកន្លែងនេះលើកមុនមិនដឹងជាភូមិអីដឹង ។

វណ្ណ : បាទ ។

ឡាន : ឥឡូវខ្ញុំដឹងភូមិ ឃុំ ដឹងស្រុក លើកមុនមិនបានដឹងទេ មានជំទប់ទី១ ដើម្បីគ្រប់គ្រងមិនចឹង ។

វណ្ណ : បាទ ។

ឡាន : គ្រប់គ្រងធ្វើកន្លែងនេះកន្លែងនោះចឹងទៅ ដាក់ភូមិកន្លែងនេះភូមិកន្លែងនោះអត់ទេ ។

វណ្ណ : ចឹងកាលសម្តេចសីហនុចុះមកជិះដីអីហ្នឹងនៅមានយួនអីនៅវ៉ៃក្តា?

ឡាន : មាន ។

វណ្ណ : តែពូមិនបានចាំឆ្នាំ?

ឡាន : បាទ!មិនបានចាំឆ្នាំ ។

វណ្ណ : ចឹងខ្ញុំចង់សួរបកទៅក្នុងសម័យខ្មែរក្រហមវិញ តើពួកវានៅភូមិឃុំណាដែរ?

ឡាន : ជំនាន់ខ្មែរក្រហមនៅហ្នឹងដែរ ។

វណ្ណ : នៅតាកង?

ឡាន : ម៉ាជំនាន់ហ្នឹងខ្ញុំ ។

វណ្ណ : ជំនាន់៧៥ដល់៧៧?

ឡាន : កាលនោះគេជម្លៀសខ្ញុំទៅហើយ ។

វណ្ណ : ជម្លៀសទៅណា?

ឡាន : ជម្លៀសខ្ញុំទៅភូមិក្នុងគេហៅជ្រោយស្តៅនោះណាស់ ជ្រោយមេស ។

វណ្ណ : ចឹងកាលហ្នឹងពូជម្លៀសទៅជ្រោយស្តៅជ្រោយមេសហ្នឹងទៅខេត្តបាត់ដំបងដែរ?

ឡាន : ហ្នឹងហើយនៅខេត្តបាត់ដំបង ។

វណ្ណ : ចឹងដូចជាពូចេញពីឪពុកម្តាយទៅធ្វើកងចល័តសម័យនោះគេមកហៅពូប្តីពូស្រីក្របីក្តី?

ឡាន : កាលហ្នឹងអត់មានស្រីក្រទេគេហៅទៅចូលកងចតតែម្តង ។

វណ្ណៈ កាលហ្នឹងពូអាយុប្រហែលជាប៉ុន្មាននៅក្មេងទេ?

ឡាន : កាលហ្នឹងអាយុប្រហែលជា១៨កាលហ្នឹង ។

វណ្ណៈ ចឹងកាលឆ្នាំណាពូកាលហ្នឹង មើលខ្មែរក្រហមចលនាយុរហើយឆ្នាំរដ្ឋប្រហារឆ្នាំ៧០ អីហើយចឹង នៅពេលពូចូលទៅកងចល័តអីចឹង ចឹងពូចូលនៅឆ្នាំណាដែរ?

ឡាន : កាលនោះឆ្នាំ៧៧ គេកំពុងតែគ្រឹកគ្រីកក្រែងហើយណាស់ ។

វណ្ណៈ ៧៧ រៀតណាមវៃចូលមកហើយ តែខ្ញុំចង់និយាយបកទៅសួររឿងរ៉ាវជំនាន់ខ្មែរក្រហមធ្វើអីនៅ កន្លែងណាខ្លះដែរចឹងណាស់ ដូចជាឆ្នាំ៧៥ ខ្មែរក្រហមកាន់កាប់ហើយ ចឹងកាល៧៥ ហ្នឹងពូនៅណា ដែរ?

ឡាន : កាល៧៥ គេជម្លៀសចេញពីក្នុងភូមិមកហើយ ។

វណ្ណៈ ជម្លៀសចេញទៅនៅណា?

ឡាន : ខ្ញុំទៅនៅអីគេហៅជ្រោយស្តៅ ។

វណ្ណៈ ជ្រោយស្តៅហ្នឹងនៅស្រុកអីកាលហ្នឹង?

ឡាន : ស្រុកថ្មកោលដីន ជិតថ្មកោលហ្នឹងដែរ ។

វណ្ណៈ ហើយឆ្នាំណាពូចេញពីឪពុកម្តាយទៅកងចល័ត?

ឡាន : គ្រាន់តែទៅដល់កន្លែងហ្នឹងគេឲ្យចេញទៅកងចល័តតែម្តង គេមិនឲ្យនៅទេ ។

វណ្ណៈ ចូលកងចល័តហ្នឹងគេឲ្យធ្វើអីទៀត?

ឡាន : គេឲ្យដូចជាការធុរអីជាប្រតិបត្តិស្រូវស្នូងដកចឹងទៅណាស់ បន្ទាប់មកបានគេហៅទៅឲ្យលើកដីធ្វើ អាន់កំពឹងពួយនោះណាស់ ។

វណ្ណៈ ធ្វើនៅអាន់កំពឹងពួយហ្នឹងយ៉ាងម៉េចទៀតពូ?

ឡាន : ដល់ហើយគេឲ្យខ្ញុំទៅយកខោអាវខ្សាច់និងស៊ីម៉ង់ត៍នៅដេកយើងអីខេត្តបាត់ដំបងនោះ ។

វណ្ណៈ ចឹងបន្ទាប់មកទៀត?

ឡាន : បន្ទាប់មកទៀត ខ្ញុំវិលមកវិញមកកែងដីដែរ គេប្រើឲ្យខ្ញុំទៅដឹកទឹកឲ្យគេដឹកចឹងទៅ ។

វណ្ណៈ បាទ ។

ឡាន : បន្ទាប់មកទៀតខ្ញុំមកចូលកងហ្នឹងទៅជួបការលំបាកហើយបានគេឲ្យខ្ញុំដើរជ្រលក់ខោអាវលិចកើត ចឹងទៅណាស់ ។

វណ្ណៈ បាទ! ជ្រលក់ខោអាវឲ្យប្រជាជន?

ឡាន : ប្រជាជនអីឲ្យអ្នកកងចល័តធម្មតាហ្នឹង ទៅជ្រលក់នៅអន្លូងស្វាយឯណោះ ជ្រលក់ទៅខ្ញុំនិយាយ រឿងខ្ញុំឲ្យអស់ណាស់ ។

វណ្ណៈ បាទ ។

ឡាន : ខ្ញុំទៅដល់កន្លែងហ្នឹងទៅមានមិត្តភក្តិខ្ញុំឈ្មោះ អាសារឿនៗ ហ្នឹងលួចល្បោកេហ្នឹង ។

វណ្ណៈ បាទ ។

ឡាន : លួចល្បោកេមករួចកេចាប់យកទៅធ្វើបាបកេដាក់ឃុំឃាំងប៉ុន្មានយប់ វាថាខ្ញុំមិនរស់ទេមើលទៅ ខ្ញុំឆាប់ដោយសារល្បោមួយហើយ ខ្ញុំមិនបានលួចដងពួកម៉ាកខ្ញុំនោះណាស់ ។

វណ្ណៈ បាទ ។

ឡាន : គេយកមកដាក់មេន្តេញថាប្តេជ្ញាកំទេច ខ្ញុំថាឆាប់ហើយអ្នកលួចហ្នឹងគេយកទៅវ៉ែចោលនៅតែខ្ញុំ មិនបានលួច ខ្ញុំថាឯងយកពីណាមកវាថាអញសុំគេ តែមានអីណាគេតាមមកចាប់ក៏បា ។

វណ្ណៈ បាទ ។

ឡាន : ចាប់ភ្លាមហ្នឹង ។

វណ្ណៈ ចឹងកាលពូនៅកងចល័តការហូបចុកលំបាកបូមិនលំបាកទេ?

ឡាន : លំបាកណាស់ ហូបបររាវក្រខ្លុកនិយាយរួមខ្ញុំឈឺបានចុះឡើងៗ បានគេឲ្យខ្ញុំមកធ្វើការនៅជិត មកតាវៃហនមកធ្វើសំណង់ជាមួយគេហ្នឹង ខ្ញុំរៀនបើកឡានម៉ែខ្ញុំកាយដីលិចកើតហ្នឹងណាស់ ។

វណ្ណៈ ចឹងជំនាន់ខ្មែរក្រហមមានម៉ែខ្ញុំអីដែរ?

ឡាន : មានគេកាយធ្វើប្រឡាយអីហ្នឹងណាស់ កាលជំនាន់ហ្នឹងខ្ញុំរៀនមិនចេះ ទៅរៀនអាសម្រាប់ចូក មកលាយខ្សាច់និងស៊ីម៉ង់ត៍ហ្នឹង ។

វណ្ណៈ ធ្វើចឹងគេហៅថាកងវិស្វកម្មអីហ្នឹង?

ឡាន : ហ្នឹងគេហៅថាកងវិស្វកម្មនិងហើយតែជំនាន់ហ្នឹងគេហៅកងចល័ត ។

វណ្ណៈ ចឹងជាកងទ័ពដែរ?

ឡាន : មិនមែនជាកងទ័ពទេ ជាកងចល័ត យើងចល័តទៅខាងនេះក៏បានទៅខាងនោះក៏បានចឹងទៅ ។

វណ្ណៈ បាទ ។

ឡាន : ដល់ពេលនេះគេថា មានពីណាចង់ទៅលេងជាមួយបងប្អូនក៏ទៅៗ ពីណាទៅជួបជុំបងប្អូនក៏ទៅៗ គេអត់មានឃាត់ទេណាស់ ។

វណ្ណៈ បាទ ។

ឡាន : គេធ្វើសំបុត្រឲ្យតែគេថាទៅលេងបងប្អូនគេមិនឲ្យមកវិញទេ បើថាទៅលេងបងប្អូនគេមិនឲ្យមក កន្លែងកងវិញខ្ញុំថាមិនដែលបានទៅលេងបងប្អូនដងទៅហើយ ។

វណ្ណៈ ចឹងពូទៅហើយមិនមកកន្លែងកងវិញទេ?

ឡាន : អត់ទេ គេមិនឲ្យចូលគេថាដាច់ខាតគេមិនឲ្យចូលទេ ។

វណ្ណ: ចឹងហេតុអ្វីបានជាគេមិនឲ្យយើងចូលកងវិញ?

ឡាន : ដល់គេមិនឲ្យចូលហើយខ្ញុំចាប់ផ្តើមមកនៅព្រៃលាវ ទៅកងចល័តព្រៃលាវណាស់គេឲ្យធ្វើជ័យក
អាចម៍មនុស្សយើងហ្នឹងលាយជាមួយស្ត្រីៗ ហ្នឹងខ្ញុំធ្វើមិនកើត ខ្ញុំធ្វើមិនកើតគេឲ្យខ្ញុំទៅដាំស្ពៃឲ្យគេ
ហូប ។

វណ្ណ: បាទ ។

ឡាន : ខ្ញុំនៅកន្លែងដាំស្ពៃលិចកើតហើយដល់ពេលនេះហៅជ្រើង ឡើងទៅលើចុងដួងហ្នឹងបាញ់ជ្រើងបាន
មួយឡើងទៅអត់មានពួប្តីស្ត្រីរាយតែពួកគ្រឹមៗ ចឹងខ្ញុំថាពួកនេះដាច់ប្តីស្ត្រីអីចឹង កាលហ្នឹងយួនបុក
មកហើយ ។

វណ្ណ: បាទ ។

ឡាន : ខ្ញុំដាច់ប្តីស្ត្រីអត់មានពួររាយអីចឹង គេថាមិនអីទេ គេយោសនាឲ្យយើងនៅហ្នឹងកុំឲ្យយើងភ័យ ។

វណ្ណ: បាទ ។

ឡាន : ចេះតែពួរខ្ញុំឡើងៗ រហូតដល់ឆ្ងាយបាត់ដំបង ឡានយួនវែងមកបរិលយើងនេះ ពួកយោធាគេ
ហ្នឹងខ្ញុំមិនទាន់យោធានឹងគេទេ ។

វណ្ណ: បាទ ។

ឡាន : គេថាមិនបានទេ ឯងតែចូលទៅយួនអាករធានក្តោត ខ្ញុំក៏វាឆោតដែរ ។

វណ្ណ: ចឹងកាលហ្នឹងពួរខ្លាចអីបើយើងមិនបានធ្វើអីដងកាលជំនាន់ហ្នឹងយើងនៅកងចល័តរហូតហ្នឹង?

ឡាន : ចឹងបានថាខ្ញុំឆោតហ្នឹង បើដឹងទៅមកបងប្អូនបាត់ហើយ ចឹងខ្ញុំមករហូតឆ្ងាយព្រំដែនហ្នឹងឯង ។

វណ្ណ: ចឹងកាលហ្នឹងពួរជឿថាប្រជាជនស្លាប់ដោយអត់បាយឬគេយកទៅសម្លាប់ចោលទេពួរជឿទេ?

ឡាន : ខ្ញុំដូចជាមានខ្លះមាំជំនាន់ខ្ញុំរត់មកហ្នឹង ខ្លះដាច់បាយខ្លះសម្រេចបានវានៅកាកសំណល់ខ្លះ កាល
ជំនាន់មានខ្លះភាមមើលទៅ ខ្ញុំដេកមើលទៅឃើញគេយកមកយកអីណាស់ តែមិនដឹងថាគេយក
មកពីកន្លែងណាទេ ខ្ញុំទៅហ្នឹងឃើញមានខ្លះ ដល់ក្រោយៗមកទៀតអត់ទេ ។

វណ្ណ: បាទ ។

ឡាន : ធម្មតាដល់ក្រោយមកទៀតគេប្រមូលផ្តុំកំលាំងមិនចែកចាយទៅណាទេ ព្រោះវាខ្លះកំលាំង
ហើយគេត្រូវតែធ្វើចឹង ។

វណ្ណ: ចឹងពួរមានជឿថាប្រជាជនស្លាប់ច្រើនទេ នៅក្នុងសម័យប៊ីឆ្នាំ?

ឡាន : យី!ស្លាប់ច្រើន ។

វណ្ណ: ចឹងពួកគេថាការស្លាប់របស់ប្រជាជនហ្នឹងពួកគេថាមកពីថ្នាក់ក្រោមឬមកថ្នាក់លើ នេះជាកំនិតរបស់
ពួ?

ឡាន : ខ្ញុំវិញ ខ្ញុំជាអ្នកក្រោមអ្នកកណ្តាល អ្នកអនុវត្តន៍ក្រោមៗមកទៀត ខ្លះត្រឹមមេក្រុមអាចសម្រេច
បានដែរ ។

វណ្ណ : ហេតុអ្វីបានជាចឹង?

ឡាន : ចឹងបានថា ខ្ញុំមិនដឹងហេតុអ្វីខ្ញុំមិនហ៊ានសន្និដ្ឋានដែរ បើតាមគេនិយាយថាអ្នកនយោបាយខ្មែរ
ក្រហមគាត់និយាយ នយោបាយទី១ម្យ៉ាងមិនមែនគាត់ធ្វើដាល់ទេមានអ្នកមកពីក្រោយៗហ្នឹង
មានខ្សែរយៈគេហៅសេអ៊ីអារបស់យួនទេ គេនិយាយចឹងណាស់ ។

វណ្ណ : បាទ! តើណាជាអ្នកនិយាយចឹង?

ឡាន : អ្នកដែលគេគ្រប់គ្រងនៅម៉ាឡៃហ្នឹង មេខ្មែរក្រហមតែម្តង ។

វណ្ណ : គាត់ឈ្មោះអី?

ឡាន : គាត់ឈ្មោះហន ។

វណ្ណ : ចឹងគាត់ជាប្រជាជនស្លាប់ច្រើននៅក្នុងសម័យប៉ុល ពតហ្នឹងដោយសារខ្សែសេអ៊ីអាយួន?

ឡាន : បាទ! មានខ្សែសេអ៊ីអាយួនមកបង្កប់ខ្សែនិងខ្សែវ៉ៃគ្នាចោលទៅ ។

វណ្ណ : គាត់មានឋានៈអីដែរ?

ឡាន : គាត់ត្រឹមថ្នាក់ប្រធានវរៈសេនាធំ ពីមុនគាត់នៅខាងស្រុកអី ។

វណ្ណ : គាត់ប្រជាជននៅម៉ាឡៃ?

ឡាន : អត់ទេ កាលនោះជំនាន់យើង៧៧៧៧ហ្នឹងមក គាត់នៅស្រុកដល់រត់ចេញយួនចូលមកហ្នឹងគាត់នៅ
ខាងទី៣ ។

វណ្ណ : ចឹងគាត់ជាប្រជាជនស្លាប់ជំនាន់បីឆ្នាំហ្នឹងជាខ្សែសេអ៊ីអាយួន គេថាចឹង?

ឡាន : បាទ ។

វណ្ណ : ថាជាខ្សែបង្កប់?

ឡាន : ថាខ្សែវ៉ៃខ្សែឲ្យអស់ទៅស្រួលវាគ្រប់គ្រង ។

វណ្ណ : ចឹងថ្នាក់ដឹកនាំខាងលើដូចគ្នា ខៀវ សំផន តា នួន ជាគាត់ធ្លាប់និយាយបែបហ្នឹងទេ?

ឡាន : គាត់អត់មាននិយាយចឹងទេ ។

វណ្ណ : ចឹងពួកគេថាពួកគាត់យ៉ាងម៉េចដែរ ពួកគាត់គ្រប់គ្រងប្រទេសទាំងមូលហើយមានប្រជាជនស្លាប់
ច្រើនចឹង ពួកគាត់បានដឹងរឿងហ្នឹងទេ?

ឡាន : រឿងគាត់ដឹង រឿងគេក្រឡែគាត់ក៏បានមិនសូវដឹងរឿងហ្នឹងប៉ុន្មានទេ ។

វណ្ណ : ចឹងពួកគេថា ខៀវ សំផន នួន ជាមិនសូវដឹងរឿងហ្នឹងទេ?

ឡាន : ហ្នឹងហើយនេះតាមគំនិតខ្ញុំទេ តាមខ្ញុំមើលថ្នាក់ៗមកហ្នឹង ។

វណ្ណៈ ចឹងពួកគេថាពួកគេមិនសូវបានដឹងទេ?

ឡាន : បាទ ។

វណ្ណៈ ចឹងជាកំនិតផ្ទាល់មតិរបស់ពូទេណាស់ ពូចង់និយាយយ៉ាងម៉េចក៏បានក្នុងកំនិតរបស់ពីចេញមតិ ផ្ទាល់ពួកទើសទាល់ប្តីយ៉ាងម៉េច ចឹងដូចជា ដូចជាឥឡូវហ្នឹងប្រទេសយើងស្លាប់ប្រជាជន ច្រើន ពេកបើគិតទៅប្រទេសយើងគូចមានប្រជាជនតែប៉ុន្មានលាននាក់ ហើយស្លាប់មនុស្សជាងមួយ លាននាក់ ។

ឡាន : បាទ ។

វណ្ណៈ កាលឆ្នាំ៧៧ យើងជាអស់ជាងបីលាននាក់អស់ជាងពាក់កណ្តាល ចឹងតាមការស្រាវជ្រាវផ្សេង ៗបញ្ជាក់ថាអស់ជាងមួយលាននាក់ គិតថាមិនច្រើន តែប្រទេសគេផ្សេងស្លាប់អស់ច្រើនលាន នាក់សម្រាប់ប្រជាជនគេមានច្រើនលាននាក់ បើប្រៀបធៀបជាមួយប្រទេសគេយើងស្លាប់ ច្រើនជាងវិញ ។

ឡាន : បាទ ។

វណ្ណៈ ចឹងបានជាមានអង្គការសហប្រជាជាតិគ្រប់រូបមានការកាត់ទោស អ្នកដែលប្រព្រឹត្តខុសមកលើ ប្រជាជនខ្លួនឯងឬសាសន៍ដទៃអីក៏ដោយ ។

ឡាន : បាទ ។

វណ្ណៈ ចឹងពួកគេថាតុលាការសព្វថ្ងៃហ្នឹង ពួកវាទ្រទ្រង់តុលាការហ្នឹងដែលអត់ប្តីមួយពួកគេថាធ្វើចឹងមិន ត្រឹមត្រូវទេពួកគេថាម៉េច?

ឡាន : ទេ ខ្ញុំគិតថាវាត្រឹមត្រូវម្យ៉ាងដែរ ដើម្បីឲ្យដឹង ។

វណ្ណៈ ចឹងពួកគេថាមានតុលាការជាការត្រឹមត្រូវហើយ?

ឡាន : បាទ ។

វណ្ណៈ ចឹងសព្វថ្ងៃហ្នឹងតុលាការបានឃុំខ្លួនអៀង សារី ប្រពន្ធអៀង សារី ខៀ សំដន់ទាំងអស់ហ្នឹងពួ កគេថាជាការឃុំខ្លួនរបស់តុលាការហ្នឹងត្រឹមត្រូវឬមិនត្រឹមត្រូវ?

ឡាន : ទេ អា រឿងហ្នឹងខ្ញុំពិបាកថាដែរ ។

វណ្ណៈ ចឹងពីមិនអាចថាបានទេ?

ឡាន : បាទ! ខ្ញុំមិនសូវដឹងរឿងដែរ ។

វណ្ណៈ ចឹងបើបិត្តពូរិញគិតថាមិនត្រូវមានតុលាការឬត្រូវតែមាន?

ឡាន : ទេ អា រឿងហ្នឹងវាត្រូវតែមានហើយ ។

វណ្ណៈ ចឹងត្រូវតែមាន?

ឡាន : បាទ! តុលាការជាអ្នកវិនិច្ឆ័យច្បាប់ អ្នកណាធ្វើខុសត្រូវទទួលកំហុស ចឹងបើអត់មានអាហ្នឹងទេ មនុស្សចេះតែប្រព្រឹត្ត ។

វណ្ណ : ចឹងពូប្រៀបធៀបមើលការរស់នៅជំនាន់ខ្មែរក្រហមនិងឥឡូវមានលក្ខណៈខុសគ្នាបែបយ៉ាងម៉េច?

ឡាន : វាម្យ៉ាងម្នាក់ ។

វណ្ណ : ម្យ៉ាងម្នាក់យ៉ាងម៉េច?

ឡាន : ម្យ៉ាងទី១ នៅជំនាន់ខ្មែរក្រហមដឹងថាគឺស្អាតតែម្តង ហើយមនុស្សក៏គោរពបូជាស្អាតដែរ មិនពិបាកទេ តែអ្នកគោរពមិនបូជានីពិបាកណាស់ ។

វណ្ណ : ចឹងច្បាប់ខ្មែរក្រហមល្អ?

ឡាន : មិនថាជាល្អទេ តែមនុស្សគោរពបូជាមនុស្សហ្នឹងវាល្អដែរ អ្នកដែលខូចផ្សេងៗ ថាច្បាប់និងគឺតែតែសំបើមណាស់ ។

វណ្ណ : ឥឡូវខ្ញុំចង់ដឹងពូខ្មែរក្រហមមានចំណុចល្អប៉ុន្មានច្បាប់គោរពវិន័យល្អ?

ឡាន : ល្អម្យ៉ាងអត់មានចោរ ។

វណ្ណ : មានអីទៀត?

ឡាន : ម្យ៉ាងយើងធ្វើអីឲ្យបូជាពិតប្រាកដ អត់មានចង់ស្តាប់នេះចង់ស្តាប់នោះបូជាតាមចិត្តទេណាស់ ហ្នឹងអត់បូជាទេ ។

វណ្ណ : បាទ ។

ឡាន : អាហ្នឹងច្បាប់លាស់តែម្តង ណែងចង់ស្តាប់ប៉ុណ្ណោះស្តាប់នេះមិនបូជាទេ ។

វណ្ណ : ចឹងមានទៀតដែលល្អរបស់ខ្មែរក្រហម?

ឡាន : ល្អមានឃើញតែប៉ុណ្ណឹង ។

វណ្ណ : ចឹងចំណុចអាក្រក់?

ឡាន : មានអាក្រក់ច្រើន ចុះច្បាប់វាគឺរឹងរិតខ្ញុំម៉ាជំនាន់ ប៉ុន្មានដិតមួយឆ្នាំមិនបូជាជួបប្រពន្ធម្តង ។

វណ្ណ : និយាយជំនាន់ខ្មែរក្រហមពីឆ្នាំ៧៥ដល់៧៩ហ្នឹង?

ឡាន : និយាយជំនាន់ខ្មែរក្រហមហ្នឹង ។

វណ្ណ : ហ្នឹងហើយខ្មែរក្រហមមានចំណុចអាក្រក់ស្ទើរខ្លះ?

ឡាន : មានច្រើន រឺមនុស្សចោលច្រើន ។

វណ្ណ : ចឹងបើនិយាយពីច្បាប់អត់មានចោរអត់ពុករលួយនៅជំនាន់៧៥ដល់៧៩ណាស់?

ឡាន : បាទ! ហើយអត់មានលុយចាយយ៉ាប់ដែរ ។

វណ្ណៈ ចឹងតើតែងតែរឹមនុស្សចោលអាហ្នឹងចំណុចអាក្រក់របស់ខ្មែរក្រហម?

ឡានៈ បាទ ។

វណ្ណៈ អត់លុយចាយយ៉ាងម៉េចទៀត?

ឡានៈ អត់លុយចាយហើយម្យ៉ាង ធ្វើការទាំងយប់ទាំងថ្ងៃទៀត ហើយអត់មានម្ហូបស៊ីគ្រប់គ្រាន់ទេ មិន
ថាយើងខំធ្វើបានស៊ីដូចឥឡូវណា ធ្វើដូចមុនមិនដឹងជាមានប៉ុណ្ណា ។

វណ្ណៈ បាទ ។

ឡានៈ ធ្វើទាំងយប់ទាំងថ្ងៃគ្មានឈប់ឈរ បើដូចសព្វថ្ងៃនេះមិនដឹងជាមានប៉ុណ្ណាទេ ។

វណ្ណៈ បាទ ។

ឡានៈ ហើយធ្វើប៉ុណ្ណឹងហើយមិនមានអីស៊ីដឹង ស្រួលមិនស្រួលគេយកទៅរឹមចោលទៀត ។

វណ្ណៈ បាទ ។

ឡានៈ របស់ដែលយើងខំដាំហ្នឹងបើយើងមិនសុំប្រធានភូមិទេ ស្តីគេលិចកើតទើងដាំអ្នកឯងដាំអត់មាន
ច្បាប់ទំលាប់អត់មានទៅសុំគេយើងដាំសោះណាស់ យើងដាំក្បែរៗដូះហ្នឹងជំនាន់ម៉ែខ្ញុំគាត់នៅធ្វើ
នេសាទហ្នឹងដាំក្បែរដូះហ្នឹងខ្ញុំទៅលេងម៉ាជំនាន់ទៅលេងនោះណាស់ ។

វណ្ណៈ បាទ ។

ឡានៈ ខ្ញុំទៅលេងខ្ញុំថាម៉ែល្អាតៗដល់ហើយ គាត់ថាទាល់ទៅសុំគេបាទ យើងដាំមែនទាល់ទៅសុំគេ ។

វណ្ណៈ ចឹងចំការមិនទាំងអស់ហ្នឹង ដូចជាកន្លែងមានមីនផ្សេងៗ ហ្នឹងពីខាងណាជាអ្នកដាក់ខ្លះពូ?

ឡានៈ និយាយរួមខាងខ្មែរក្រហមក៏ដាក់ខាងយួនក៏ដាក់ ។

វណ្ណៈ ចឹងដាក់ទាំងអស់គ្នា?

ឡានៈ បាទ! និយាយរួមវាបី ។

វណ្ណៈ បីមានពីណាខ្លះ?

ឡានៈ ទី១ ខ្មែរក្រហម ។

វណ្ណៈ បាទ ។

ឡានៈ ទី២ ទាហានខ្មែរយើងណាស់ ។

វណ្ណៈ បាទ ។

ឡានៈ ទី៣ ទាហានយួនតែម្តង ។

វណ្ណៈ បាទ ។

ឡានៈ ទី១ ម្យ៉ាងវាមិនមែនត្រឹមបីទេវាដាក់ហ្នឹងគ្រប់គ្រងកន្លែងហ្នឹងទី១ យួនមកដាក់មុនដំបូងក្រោយ
មកទៀតបាទទាហានខ្មែរយើងហ្នឹងរាយព្រំរបស់តាមហ្នឹងទៀតតាមព្រំដែនហ្នឹងណាស់ ។

វណ្ណៈ បាទ ។

ឡានៈ យើងធម្មតាខ្មែរក្រហមចេញចូលចុះឡើងខ្មែរក្រហមនិងដាក់មួយសារទៀត ។

វណ្ណៈ បាទ ។

ឡានៈ : វាពីរបីដំណាក់ចឹងបានជាមិនច្រើនណាស់ មានអ្នកដាច់ដៃដាច់ជើងច្រើនចឹងឯង ដូចណាដាក់ខ្លួន
ឯងជាន់ខ្លួនឯងទៀត ។

វណ្ណៈ ចឹងខ្ញុំដូចជាអស់សំនួរសួរពូហើយ តើពូមានចង់សួរអីថែមទៀត?

ឡានៈ : អត់មានចង់និយាយអីទៀតទេ ។

វណ្ណៈ ចឹងខ្ញុំអរគុណពូច្រើនហើយដែលបានដួលបទសម្ភាសន៍ដែលទាក់ទងនៅក្នុងសម័យខ្មែរក្រហម ។

ឡានៈ : បាទ ។

« ចប់ »